EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

إصلاح القلوب

Iṣlāḥ al-Qulūb

ÎNDREPTAREA INIMILOR

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-Razzāq al-Badr

Îndreptarea inimilor

إصلاح القلوب

Iṣlāḥ al-Qulūb

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: إصلاح القلوب
Ediția I
© 2026 Institutul Tawhid, pentru traducerea în limba română.
Text arab coranic: Tanzil Project, text Uthmani v1.1, © 2007–2026, CC BY 3.0 · https://tanzil.net.
Ediția-sursă: ʿAbd al-Razzāq ibn ʿAbd al-Muḥsin al-Badr, Iṣlāḥ al-Qulūb, pliant în limba arabă.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Îndreptarea inimilor

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Unul dintre cele mai importante lucruri pe care musulmanul trebuie să le îndrepte și de care trebuie să se îngrijească este inima din pieptul său. Inima este temelia faptelor și izvorul mișcărilor trupului; față de mădulare, ea este asemenea unui rege față de ostașii săi. Dacă inima este bună, trupul este bun; dacă ea se strică, și trupul se strică.
Profetul ﷺ acorda cea mai mare atenție îndreptării inimii și se îngrijea de ea în chip deplin. El îndemna la aceasta în multe dintre hadithurile sale nobile și cuprindea această grijă în numeroase rugi ale sale. În rugile sale spunea:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا

„O, Allah, pune lumină în inima mea!”[1]

Tot în rugile sale spunea:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ

„O, Allah, caut adăpost la Tine de o inimă lipsită de smerenie!”[2]

1 Relatat de al-Bukhārī (6316) și Muslim (763), de la Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de amândoi.

2 Relatat de Muslim (2722), de la Zayd ibn Arqam, Allah să fie mulțumit de el.

De asemenea, spunea:

اللَّهُمَّ نَقِّ قَلْبِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ

„O, Allah, curăță-mi inima de păcate așa cum este curățată haina albă de murdărie!”[3]

Și mai spunea:

اللَّهُمَّ آتِ نَفْسِي تَقْوَاهَا وَزَكِّهَا أَنْتَ خَيْرُ مَنْ زَكَّاهَا أَنْتَ وَلِيُّهَا وَمَوْلَاهَا

„O, Allah, dă sufletului meu evlavia sa și curăță-l! Tu ești Cel care îl curăță cel mai bine. Tu ești Ocrotitorul și Stăpânul lui!”[4]

El obișnuia să spună:

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ

„O, Tu, Cel care întorci inimile, fă-mi inima statornică în religia Ta!”[5]

3 Relatat de al-Bukhārī (6375) și Muslim (589), de la ʿĀ’ishah, Allah să fie mulțumit de ea.

4 Relatat de Muslim (2722), de la Zayd ibn Arqam, Allah să fie mulțumit de el.

5 Relatat de al-Tirmidhī (2140), de la Anas, Allah să fie mulțumit de el. Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a declarat autentic în Ṣaḥīḥ Sunan al-Tirmidhī (1739).

Fiecare musulman are datoria să se îngrijească de curățirea și îndreptarea inimii sale, alături de grija pentru îndreptarea purtării sale exterioare și pentru desăvârșirea faptelor. Buna înfățișare a faptelor nu are preț dacă lăuntrul este stricat. Când musulmanul își îndreaptă inima prin fapte curate, devotament sincer, sinceritate și iubire pentru Allah Preaînaltul și pentru Trimisul Său ﷺ, mădularele sale devin drepte, iar purtarea sa exterioară se îndreaptă. Așa se arată în hadithul lui al-Nuʿmān ibn Bashīr, care a spus: L-am auzit pe Trimisul lui Allah ﷺ spunând:

أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ
وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ

„Luați aminte! În trup se află o bucată de carne: dacă ea este bună, întregul trup este bun, iar dacă ea se strică, întregul trup se strică. Luați aminte! Aceasta este inima.”[6]

Acest hadith măreț arată cât se poate de limpede că buna stare a mișcărilor exterioare ale robului depinde de buna stare a mișcărilor inimii sale, a lăuntrului său. Dacă inima sa este sănătoasă, necuprinzând decât iubirea pentru Allah, iubirea a ceea ce Allah iubește, teama de Allah și teama de a cădea în ceea ce El urăște, toate mișcările mădularelor sale vor fi drepte. Dimpotrivă, dacă inima sa este stricată, stăpânită de iubirea pentru pofte, de urmarea dorințelor și de punerea intereselor sufletului înaintea tuturor celorlalte, toate mișcările mădularelor sale se vor strica.

De aceea se spune: inima este regele mădularelor, iar celelalte mădulare sunt ostașii săi. Acești ostași îi sunt ascultători, se pun în mișcare pentru a i se supune și a-i împlini poruncile și nu i se împotrivesc în nimic. Dacă regele este drept, și ostașii săi sunt drepți; dacă el este stricat, din pricina lui și ostașii se strică.

6 Relatat de al-Bukhārī (52) și Muslim (1599).

La Allah nu folosește decât o inimă sănătoasă, după cum a spus Preaînaltul:

﴿يَوْمَ لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ إِلَّا مَنْ أَتَى ٱللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾

În Ziua în care nici averea și nici copiii nu vor folosi, în afara celui care vine la Allah cu o inimă sănătoasă.

Coran, al-Shuʿarāʾ 26:88–89

Inima sănătoasă este cea ferită de toate bolile și de toate cele urâte. Este inima în care nu se află decât iubirea pentru Allah și teama de ceea ce o îndepărtează de El.
Shaykh al-Islām Ibn Taymiyyah, Allah să aibă milă de el, a spus:

„Apoi, inima este temelia. Când în ea se află cunoaștere și voință, aceasta se răsfrânge în mod necesar asupra trupului. Nu se poate ca trupul să rămână în urma a ceea ce inima voiește... Dacă inima este dreaptă prin credința care se află în ea, atât în cunoaștere, cât și în fapta inimii, atunci buna stare a trupului, prin cuvântul și fapta exterioară, decurge în mod necesar din credința deplină."

De aceea, printre cele mai importante lucruri care întăresc credința omului, lăuntrică și exterioară, este să se străduiască din răsputeri să își îndrepte inima: să o umple cu iubirea pentru Allah și pentru ceea ce El iubește și cu ura față de cuvintele și faptele, exterioare și lăuntrice, pe care Allah le urăște. Când împlinește aceasta, credința sa ajunge deplină.

De aceea s-a transmis în chip autentic de la Profet ﷺ că a spus:

مَنْ أَحَبَّ لِلَّهِ وَأَبْغَضَ لِلَّهِ وَأَعْطَى لِلَّهِ وَمَنَعَ لِلَّهِ فَقَدِ اسْتَكْمَلَ الْإِيمَانَ

„Cel care iubește pentru Allah, urăște pentru Allah, dă pentru Allah și oprește darul pentru Allah și-a desăvârșit credința.”[7]

Înțelesul este că, atunci când toate mișcările inimii și ale mădularelor sunt pentru Allah, credința robului a ajuns deplină atât lăuntric, cât și exterior. Buna stare a mișcărilor inimii aduce, în mod necesar, buna stare a mișcărilor mădularelor. Dacă inima este dreaptă și nu cuprinde decât voința îndreptată către Allah și voința a ceea ce El voiește, mădularele se vor pune în mișcare numai pentru ceea ce El voiește, se vor grăbi către cele de care El este mulțumit și se vor opri de la ceea ce El urăște și de la cele despre care omul se teme că ar putea fi dintre cele urâte de El, chiar dacă nu este sigur de aceasta.

Inima nu încetează să gândească: fie la datoria omului față de Viața de Apoi și la ceea ce îi este de folos pentru ea, fie la cele de trebuință pentru viața și traiul său de aici, fie la șoapte înșelătoare, dorințe deșarte și scenarii închipuite. Cel care vrea să își îndrepte inima trebuie să își ocupe gândirea cu ceea ce îi aduce îndreptare și izbândă adevărată. În privința cunoștințelor și a înțelegerii, să o ocupe cu ceea ce trebuie să cunoască despre monoteism și cerințele sale, despre moarte și ceea ce urmează după ea, despre intrarea în Rai sau în Foc, despre relele care vatămă faptele și căile de a se feri de ele. În privința voințelor și a hotărârilor, să o ocupe cu dorința a ceea ce îi este de folos și să înlăture dorința a ceea ce îi este vătămător. Astfel, omul ajunge drept, iar inima sa sănătoasă și liniștită.

---

7 Relatat de Abū Dāwūd (4681), de la Abū Umāmah, Allah să fie mulțumit de el. Al-Albānī, Allah să aibă milă de el, l-a declarat autentic în al-Silsilah al-Ṣaḥīḥah (380).

Unul dintre cele mai mari ajutoare pentru rob în această privință este să înmulțească în inimă priveliștile lăuntrice folositoare, pentru ca legătura sa cu Allah să se întărească, certitudinea sa să crească și credința sa să ajungă deplină. Învățatul Ibn al-Qayyim, Allah să aibă milă de el, a arătat în cartea sa Madārij al-Sālikīn numeroase asemenea priveliști ale inimii, prin care se cunoaște adevărata însemnătate a acestui lucru. El a spus:

„Prima dintre priveliștile celui care călătorește către Allah și către Viața de Apoi este să i se înfățișeze lumea aceasta, sărăcia și lipsa ei de însemnătate, cât de puțin își ține ea făgăduielile, numeroasele ei dezamăgiri, josnicia celor cu care o împarte și repeziciunea cu care se încheie... Când această priveliște se așază în inima robului, inima sa pleacă din lumea aceasta și pornește în căutarea Vieții de Apoi. Atunci i se înfățișează Viața de Apoi și trăinicia ei, faptul că ea este cu adevărat viața, că locuitorii ei nu pleacă din ea și nu o părăsesc, ci ea este sălășul statornic, locul de popas și capătul călătoriei...

Apoi i se înfățișează Focul: văpaia și flăcările lui, adâncimea, mânia și vuietul său și cumplita pedeapsă a locuitorilor lui. Îi vede pe aceștia, după ce au fost duși spre el, cu fețele înnegrite, cu ochii albăstriți, cu lanțuri și cătușe la gât. Când ajung la el și porțile li se deschid în față, văd acea priveliște înfricoșătoare, iar inimile li se sfâșie de amărăciune și durere...

Când această priveliște se așază în inima robului, el se leapădă de păcate, de nesupunere și de urmarea poftelor și îmbracă veșmintele fricii și ale luării-aminte... Cât se îndepărtează de păcate și de încălcări depinde de puterea cu care această priveliște îi stă înainte...

După aceasta i se înfățișează Raiul și ceea ce Allah le-a pregătit locuitorilor săi: ceea ce niciun ochi nu a văzut, nicio ureche nu a auzit și nicio inimă omenească nu și-a închipuit, pe lângă binefacerile înfățișate pe larg de Allah robilor Săi prin cuvintele Trimisului Său: cele mai alese plăceri ale hranei, băuturii și veșmintelor, chipuri, bucurie și desfătare. În inima

sa se înfățișează un sălaș în care Allah a adunat întreaga fericire veșnică. Pământul lui este moscul, pietricelele lui sunt mărgăritarele, iar clădirile lui sunt din cărămizi de aur și de argint și din mărgăritare scobite. Băutura lui este mai dulce decât mierea, mai plăcut mirositoare decât moscul, mai răcoritoare decât camforul și mai desfătătoare decât ghimbirul. Soțiile locuitorilor săi sunt atât de frumoase, încât, dacă una dintre ele s-ar arăta în lumea aceasta, frumusețea ei ar birui lumina soarelui. Veșmintele lor sunt din mătase fină și brocart, iar slujitorii lor sunt tineri asemenea mărgăritarelor împrăștiate. Fructele lor sunt neîncetate, nici întrerupte și nici oprite, așternuturile lor sunt înălțate, hrana lor este carne de pasăre din ceea ce doresc, iar băutura lor este vin care nu le aduce rău și nu îi îmbată. Li se aduc fructele pe care le aleg și le apar înainte hurii cu ochi frumoși, asemenea mărgăritarelor păstrate cu grijă. Ei stau rezemați pe divane, se desfată în acele grădini, au acolo ceea ce își doresc sufletele și ceea ce încântă ochii și rămân în ele veșnic.

Când acestei priveliști i se adaugă Ziua Sporului, vederea Chipului Domnului, slăvită fie măreția Sa, și ascultarea Cuvântului Său direct de la El, fără mijlocitor... atunci inima înaintează către Domnul ei mai repede decât suflă vânturile și nu se mai abate din calea sa nici la dreapta, nici la stânga."

Dacă robul se îngrijește de aceste măreție priveliști în viața sa și își pune gândirea să lucreze asupra lor, ele devin unul dintre cele mai mari ajutoare pentru curățirea inimii și eliberarea ei de însușirile vrednice de mustrare și de dorințele josnice. Îl ajută să o golească de legarea de altcineva în afară de Allah, slăvit fie El, și să o elibereze pentru El. Ele sunt un puternic îndemn la adorare, iubire, teamă smerită, întoarcere către Allah, recunoașterea nevoii de El și străduința pentru a-I dobândi mulțumirea, Binecuvântat și Preaînalt.

Cele două feluri de încercări ale inimii

Încercările care lovesc inimile sunt de două feluri:

Primul: ispitele poftelor.

Al doilea: încercările îndoielilor, ale abaterii și ale rătăcirii. Ḥudhayfah ibn al-Yamān, Allah să fie mulțumit de el, a relatat că Trimisul lui Allah ﷺ a spus:

تُعْرَضُ الْفِتَنُ عَلَى الْقُلُوبِ كَالْحَصِيرِ عُودًا عُودًا، فَأَيُّ قَلْبٍ أُشْرِبَهَا نُكِتَ فِيهِ نُكْتَةٌ سَوْدَاءُ، وَأَيُّ قَلْبٍ أَنْكَرَهَا نُكِتَ فِيهِ نُكْتَةٌ بَيْضَاءُ، حَتَّى تَصِيرَ عَلَى قَلْبَيْنِ: عَلَى أَبْيَضَ مِثْلِ الصَّفَا فَلَا تَضُرُّهُ فِتْنَةٌ مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ، وَالْآخَرُ أَسْوَدُ مُرْبَادًّا كَالْكُوزِ مُجَخِّيًا لَا يَعْرِفُ مَعْرُوفًا وَلَا يُنْكِرُ مُنْكَرًا إِلَّا مَا أُشْرِبَ مِنْ هَوَاهُ

„Încercările sunt înfățișate inimilor asemenea nuielelor unei rogojini, una câte una. În orice inimă care le soarbe se înscrie un punct negru, iar în orice inimă care le respinge se înscrie un punct alb, până când inimile ajung de două feluri: una albă, asemenea pietrei netede, pe care nicio încercare nu o mai vatămă cât vor dăinui cerurile și pământul, iar cealaltă neagră și cenușie, asemenea unui vas răsturnat, care nu mai recunoaște binele și nu mai respinge răul decât după poftele de care s-a îmbibat."[8]

8 Relatat de Muslim (144).

În acest hadith, Trimisul lui Allah ﷺ a împărțit inimile, atunci când le sunt înfățișate încercările, în două categorii:

Prima: o inimă care, când îi este înfățișată încercarea, o soarbe asemenea buretelui care absoarbe apa; în ea se înscrie un punct negru. Ea continuă să soarbă fiecare încercare care i se înfățișează, până când se înnegrește și se răstoarnă. Acesta este înțelesul cuvintelor „asemenea unui vas răsturnat". Când se înnegrește și se răstoarnă, este lovită de două boli primejdioase:

Prima dintre ele: binele ajunge să i se înfățișeze ca rău, iar răul ca bine. Nu mai recunoaște binele și nu mai respinge răul. Boala o poate stăpâni atât de mult, încât ajunge să creadă că binele este rău, răul este bine, Sunna este inovație, inovația este Sunna, adevărul este deșertăciune, iar deșertăciunea este adevăr.

A doua: ia propria poftă drept judecător asupra a ceea ce a adus Trimisul ﷺ, se lasă condusă de ea și o urmează. Aceasta este o categorie.

A doua categorie: o inimă albă, în care a strălucit lumina credinței și s-a aprins candela ei. Când îi este înfățișată o încercare, ea o respinge și o îndepărtează, iar lumina, strălucirea și puterea ei sporesc.

Fiecare musulman are datoria să se îngrijească de sănătatea inimii sale, când încercările își înalță capul, inovațiile se înmulțesc, iar neștiința despre religia lui Allah se răspândește. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَٱعۡتَصِمُواْ بِٱللَّهِ هُوَ مَوۡلَىٰكُمۡۖ فَنِعۡمَ ٱلۡمَوۡلَىٰ وَنِعۡمَ ٱلنَّصِيرُ﴾

Țineți-vă cu tărie de Allah! El este Ocrotitorul vostru. Ce minunat Ocrotitor și ce minunat Ajutător!

Coran, al-Ḥajj 22:78 (fragment)

IṢLĀḤ AL-QULŪB

O INIMĂ VIE ȘI STATORNICĂ

Îndreptarea faptelor începe cu îndreptarea inimii.

Rugile Profetului pentru o inimă curată, legătura dintre credință și purtare și felul în care încercările sunt primite sau respinse. Un îndemn la cunoașterea de sine, cugetare și apropiere de Allah.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro